

לכבוד

ח"כ רחל עזריה - יו"ר ועדת הרפורמות
כנסת ישראל

יו"ר נכבדה,

הנדון: חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים – הפעלת מערכת לתיווך באשראי (P2P)

1. בימים אלו נדונה בוועדה המיוחדת הצעת חוק לאסדרת פעילותן של פלטפורמות לתיווך באשראי.

בדברי ההסבר להצעת החוק הוצגה השתלשלות העניינים שהביאה לחקיקה זו החל מהצוות הבין משרדי בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה עו"ד אבי ליכט ב 2014, ועד הצוות ליישום ההמלצות בראשות היועץ המשפטי של משרד האוצר עו"ד יואל בריס מ 2015.

מטרות החוק והרציונל העומדים בבסיס מערכות P2P הפועלות כיום בעולם הם מתן אלטרנטיבות זמינות למשקיעים ולווים, הגדלת האשראי במשק, ופתיחת אפיקים חדשים תוך הגברת התחרותיות בשוק הפיננסי.

כפי שנאמר בדברי ההסבר להצעת החוק " ובהסתכלות מערכתית - הקמת אפיק נוסף לתחרות בענף האשראי הקמעונאי " (סעיף 1).

מטרה זו של הגברת התחרותיות והוזלת מחיר האשראי תוך השאת תשואה למשקיעים אף עוברת כחוט השני בדברי חברי הכנסת והגורמים המקצועיים במהלך הדיונים עד כה.

במהלך הדיון ביקשה היו"ר לבחון את בקשותיהם של מספר גורמים להענקת הגנות ינוקא לפלטפורמות החדשות בדרך של איסור על גופים בנקאיים להיכנס לתחום לפרק זמן מסוים.

2. הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים שהוקמה על ידי שר האוצר, משה כחלון, ובראשה עמד עו"ד דרור שטרומ, " במטרה ליצור סביבת אשראי קמעונאי תחרותית יותר, על ידי הוספת שחקנים עצמאיים וחדשים שיוכלו להתחרות במערכת הבנקאית הקיימת ולחולל תחרות בשוק...צפוי להביא ליצירת שוק בנקאות יעיל יותר, לצמצם עלויות למשק, לפשט את התחרות בעבור הצרכן הישראלי ולגוון את מקורות האשראי..." עמלה והוציאה מתחת ידה את החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 אשר התקבל בכנסת לא מכבר (בינואר 2017).

חברי הוועדה עמלו ודנו בדיוק בסוגיית התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים, והוחלט על הצעד הדרמטי של הפרדת חברות כרטיסי האשראי מהבנקים מתוך הערכה שאלו יוכלו להוות בסיס ליצירת תחרות בשוק הבנקאי הריכוזי, וכפי שנאמר בהצעת החוק הנ"ל:

“ נועדה לאפשר לחברות לחברות כרטיסי האשראי המופרדות להוות 'איום תחרותי', על המערכת הבנקאית ולחולל תחרות בשוק השירותים הפיננסיים למגזר הקמעונאי בכלל, ובשוק האשראי הקמעונאי בפרט... חברות כרטיסי האשראי המופרדות הן מתחרות פוטנציאליות ליצירת תחרות בשוק האשראי הקמעונאי ” (דברי ההסבר לפסקה 2).

די אם נצטט את יו"ר הוועדה הקודם השר אלי כהן ביום אישור החוק:

“ מדובר באחת הרפורמות החשובות, אם לא החשובה שבהן, שתאושר בכנסת ה-20...”.

3. תכליות חוק זה וחוק שטרם כרוכות ושלובות זו בזו, וניתן לומר כי תכליתן אף זהה והיא הגברת התחרותיות בשוק הבנקאי על ידי שחקנים חוץ בנקאיים ופתיחת ערוצים ואפיקים חדשים ללקוחות.

4. אשר על כן, הדרת חברות כרטיסי האשראי שהוחלט על הפרדתן משוק הפלטפורמות המקוונות תחטיא את מטרת החוקים ואף תתקע מקלות בתהליך התפתחותן והתמודדותן כשחקן משמעותי. רצון המחוקק להעמיד אלטרנטיבה אמיתית ותחרותית בשוק השירותים הפיננסיים הינו בעל פוטנציאל התגשמות רב יותר ככל שהחברות המופרדות תתפתחנה לאפיקים נוספים.

5. גם אם יוחלט שתינתן הגנת ינוקא לפלטפורמות ברור שיש לתת הגנה זו גם לחברות כרטיסי האשראי שהוחלט על הפרדתן, ולהותיר את הפטור/להשוות את מעמדם לשאר השחקנים בתחום הפלטפורמות המקוונות (P2P) כדי לעודד תחרות ולקדם תכלית החקיקה.

בכבוד רב,

ישראלכרט בע"מ

עמי אלפן

מנהל רגולציה ופרויקטים מיוחדים

העתק:

אריאלה מלכה - מנהלת הוועדה
עו"ד ורד קירו- זילברמן - יועצת משפטית